

са трима турски цигани от София. Изпълнителят на смъртните присъди в Старозагорския затвор в края на 20-те-нач. на 30-те год. на XX век е наперен, як мъж, „циганин, с черни очи и черни мустаци, облечен е в нещо като униформа: някаква съвсем овехтяла куртка с неопределен цвят и брич, вмъкнат в ботушите. Те обаче лъснати” (Иванова, Кръстев 2006: 123).

В системата на правосъдието, в местата за изтърпяване на наказанията, както за младши надзиратели, така и за ключари се назначават и цигани. Атанас Ив. Панчев, православен циганин от Стара Загора, през 1942 г. заедно със семейството си отива в Беломорска Тракия. Установява се в гр. Серес, където постъпва като ключар в местния затвор. Работи там до м. септември 1944 г. (архив на авторите).

След промяната на политическата власт през м. септември 1944 г. в затворите, в определени сектори, се назначават цигани надзиратели, но условието е да са членове на БКП. В тези години цигани партийни членове се привличат в Доброволните отряди на трудещите се (ДОТ), като информатори на отделните служби на МВР, има и милиционери – квартални отговорници в циганските махали. И.К., с полувисше педагогическо образование, член на БКП, е назначен на офицерска длъжност

в Окръжно управление на МВР в Стара Загора, а в последствие в продължение на 23 години е квартален отговорник на кв. Лозенец (личен архив).

Тома Томов е първият прокурор с цигански/ ромски произход в България. Това се случва през 1987 г. С препоръки

Кварталният отговорник и отрядниците в кв. Лозенец, Стара Загора

ЕВГЕНИЯ И. ИВАНОВА • ВЕЛЧО КРЪСТЕВ